

Østerholm

Lokal Udviklingsplan 2010 - 2020

- Historie
- Vision
- Strategi
- Handling

Indledning	2
Historie og naturanalyse	2
Vision	3
Strategi	4
I. Styrke sammenhold og fællesskab:	4
II. Et CO2 neutralt Østerholm:	4
III. Forbedre infrastrukturen:	5
IV. Etablere bredbåndsforbindelse:	5
V. Udvidelse af lavets virkeområde:	5
VI. Tryghed i daglig dagen:	5
Handling	5
Afslutning	9

Indledning

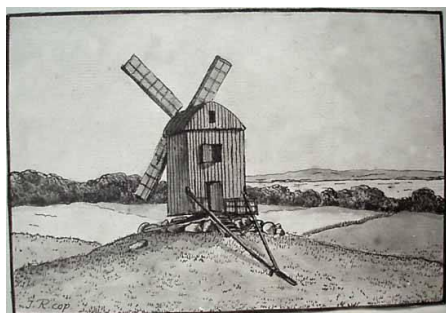
I naturskønne omgivelser på Als ligger landsbyen Østerholm bestående af 45 husstande spredt beliggende i området. Østerholm hører under Sønderborg kommune. Sammen har vi udarbejdet denne udviklingsplan, der fortæller omverdenen, hvorledes vi ønsker området skal udvikle sig fremadrettet.

Historie og naturanalyse

Østerholm landsby er kendetegnet ved at være en lille bebyggelse, der ligger i et kuperet terræn op mod Nørreskoven. Bebyggelsen ligger nærmest i en lille skovlomme, og udtrykket er idyllisk med en stor følelse af uforstyrrethed.

Østerholm Landsbylaug dækker landsbyen og det nærmeste opland. Beboerne i laugets område har en stor grad af viden omkring de mange fortidsminder og veneration overfor stedet i det hele taget. De gamle gårde i landsbyen er i høj grad vedligeholdte og er med til at understøtte den idylliske stemning i byen. Hele indkørslen til landsbyen, fortidsminderne og landskabet giver et indtryk af uforstyrrethed. Landsbylauget ønsker at arbejde aktivt for at sikre landsbyens udtryk og man vil gerne undersøge mulighederne for at påbegynde initiativer til en bevarende lokalplan.

Bebyggelsen er omgivet af dyrkede marker og nord for Østerholm slotsruin op mod Nørreskoven ligger græsarealer med karakter af engstrøg som i dag afgræsses af højlandskvæg. De græsede arealer er meget smukke og bidrager til et idyllisk og uforstyrret udtryk. Bebyggelsen består af huse og mindre gårde. Et enkelt hus benyttes som feriebolig ellers består bebyggelsen af helårsboliger.

En af de mange kvaliteter ved Østerholm er bl.a., at det er en lille bebyggelse hvor husene er fint indpasset i det varierede terræn. Terrænet er yderst følsomt overfor større byggerier da sådanne byggerier vil kunne sløre terrænet og ødelægge det oprindelige, uforstyrrede idylliske billede der kendetegner landsbyen.

Østerholm Slot som i dag er en fredet borgtomt (kun grundstene er tilbage i terrænet) stammer fra 1554 og var

en vandborg, der blev bygget ude i vandet i en lille sø. Borgtomten er åben for offentligheden og ligger i baghaven til en privat ejendom. Haven er meget fint vedligeholdt og er ligesom resten af landsbyen et idyllisk sted at besøge.

Ved Egebjerggård syd for Østerholm ligger der på kommunens areal fundamentet af en gammel stubmølle. Fundamentet er fredet i 1951. Stubmøllen blev i 1859 afløst af en hollændermølle som i 1888 blev flyttet til Elstrup, hvor den i dag fungerer som møllerimuseum.

I udkanten af skoven ved Østerholm ligger en Agernlade, som er renoveret af en gruppe borgere fra Østerholm, med tilskud fra Sønderborg kommune. Formålet er at indrette laden til et museum, der skal vise skovbrugets historie.

Området omkring Østerholm er rigt på både storslået natur og fortidsminder. Nærmeste nabo er Danmarks længste kystskov Nørreskoven og ved kysten er den højt målsatte Fjordmosen. Den vestlige del af Fjordmosen, Troldmosen og Lilleskoven er internationalt naturbeskyttelsesområde for udvalgte levesteder (habitatområder). En stor del af arealet udgøres af skovsump og løvtræsbeplantninger, men der er eng tæt på havet. Eng og skovsumpområder ligger hovedsageligt i det meget lavtbeliggende moseområde, der er afskåret fra Lillebælt af en strandvold. Bundlaget udgøres pletvis af moræneler og ferskvandsaflejringer. Sumpområderne og et mindre areal med bøg er udlagt som urørt naturskov.

Nørreskoven og områderne ved Østerholm har en ekstremt stor mængde af kulturhistoriske spor. Især i skoven er mange velbevarede og giver et væld af muligheder for besøgende med interesser for fortidsminder.

I Østerholms nordlige ende findes resterne af det imponerende voldsted og slotsruin. Græsmarkerne nord for denne har efter de gamle skitser tidligere været sø. Der er stadig rester af vand i den vestlige voldgrav.

Vision

Østerholm landsbylaug er den organisatoriske ramme og grundlaget for det eksisterende fællesskab og sammenhold i landsbyen. Udover at være bindeleddet mellem grupper af borgere og arrangere et varieret udbud af aktiviteter, er landsbylauget også det formelle bindeled overfor diverse myndigheder.

Det er landsbylauget, der samler visionerne for Østerholm, men i fællesskab skal vi føre dem ud i livet.

Østerholm Landsbylaug:

- vil styrke den sociale sammenhængskraft, fællesskab og trivsel i landsbyen og således gøre området til et endnu mere attraktivt sted at bo.

- vil være med til at udvikle co2 bæredygtige løsninger, som kan medvirke til at skabe fokus på alternative miljøvenlige løsninger til gavn for naturen og befolkningen – skabe et co2 neutralt Østerholm.
- vil arbejde for at forbedre infrastrukturen til gavn for såvel borgerne som miljøet.
- vil arbejde på for at få etableret bredbåndsforbindelse for at sikre den nødvendige infrastruktur for effektiv kommunikation og hjemmearbejdspladser.
- vil undersøge muligheden for at få flere medlemmer ved at udvide området og derved blive mere handlekraftige.

På baggrund af ovennævnte vision – vores ledestjerne for udviklingen – vil strategien beskrive, hvad der skal til for at nå målet.

Strategi

I. Styrke sammenhold og fællesskab:

Østerholm er præget af et stort og positivt engagement med dybe fællesskaber i mange laugs-aktiviteter. Der er dannet en del mindre laug under landsbylauget, disse arbejder selvstændigt men refererer til bestyrelsen. Vi har bl.a. et æblelaug, Østørholm og omegns spildevandslaug samt en gruppe, der står for projekt Agernlade.

Modsat har der de seneste år vist sig svært at skabe engagement om arbejdet i selve lavets bestyrelse. På generalforsamlingen 2010 blev det derfor besluttet at undersøge en alternativ struktur, hvorefter nogle af medlemmerne i Landsbylaugets bestyrelse udpeges af de enkelte underlaug. Hermed sikres samtidig en nemmere koordinering af Østerholms samlede aktiviteter. Vi regner med at have et forslag til ny struktur og en ændring i vedtægterne på plads inden generalforsamlingen 2011.

Derudover forsætter vi selvfølgelig med vore faste aktiviteter, som planlægges for et år af gangen. Det er byrensning, strandrensning, byfest, sangaftener, udflugter og lignende.

II. Et CO2 neutralt Østerholm:

Vi er startet med at etablere rør-sivanlæg. Der er oprettet Østerholm og omegns spildevandslaug, der er en selvstændig enhed med egen bestyrelse, som står for dette projekt.(se projektbeskrivelse). Projektet kører i samarbejde med Sønderborg kommune, forsyningen og projekt Zero.

Etablere varmepumper for at udnytte statstilskud til udfasning af oliefyr og erstatte dem med energi – og CO2 rigtige løsninger. Der har været et indlæg på generalforsamlingen i 2010 og flere beboere har deltaget på Projekt Zeros roadshow.

Der har været stor interesse og dialog med mulige leverandører. Beboerne afklarer individuelt det videre forløb med Arland som koordinator.

III. Forbedre infrastrukturen:

Vi vil påvirke kommunen til at tilpasse busforbindelserne, således at beboerne får et reelt alternativ til bilerne. Vi vil fortælle kommunen om vore behov for bustransport og påvise konsekvenserne af nedprioritering af området.

Sikre bløde trafikanter ved at påvirke kommunen til at etablere en cykelsti mellem Fynshav og Elstrup.

IV. Etablere bredbåndsforbindelse:

Undersøge blandt beboerne om der er et reelt behov for at få etableret bredbåndsforbindelse. Hvis der er interesse, så undersøg mulighederne

V. Udvidelse af lavets virkeområde:

Tage kontakt til vore nabolandsbyer for at høre om de er interesseret i et større fællesskab. Samarbejde med nabolæg om fælles interesse eksempelvis infrastrukturen.

Kontakte planafdelingen i Sønderborg kommune for at undersøge mulighederne for at udstykke nye byggegrunde og derved skabe udvikling og tilflytning til Østerholm.

VI. Tryghed i daglig dagen:

Der vil arbejdes på at anskaffe en hjertestarter med relevante førstehjælps kursus til 15 personer, da vi føler at afstanden til skadestuen er blevet lang og derved skabe større tryghed ved at bo i Østerholm.

Handling

Nedenstående er vores 2010- handlingsplan for Østerholm landsbylaug. Den viser aktiviteter og involvering (opdateret den 21. april 2010).

Aktivitet:	Handlinger:	Ansvar:	Deadline:	Status:
	Igangværende aktiviteter			
Etablere Rør-sivanlæg	<p>Udfase alle kloakanlæg og erstatte disse med godkendte 3 kammer tanker samt miljø og energirigtige sivanlæg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udarbejder oplæg sammen med Leverandør. • Tegning af tilslutninger • Igangsætning af arbejdet • Projektet afsluttes • Undersøger muligheder for Fundraising 	Arland Nissen (projektleder)	Primo juni 2010 Oktober 2010 April 2011 Ultimo 2011 April – nov. 2010	Projektet har stor attention, men er forsinket grundet skifte af leverandør. Teknisk dimensionering og fundraising er påbegyndt.
Etablere varmepumper	<p>Udnytte statstilskud til udfasning af oliefyr og erstatning med energi- og CO2-rigtige varmepumpeløsninger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremlægge oplæg på generalforsamling • Etablere arbejdsgruppe • Undersøge interesse blandt medlemmerne • Oplæg/pris sendes til interesserede • Ansøge om statstilskud • Igangsætte installation • Afslutte projektet 	Arland Nissen (koordinator)		Varmepumpe som alternativ løsning blev præsenteret på generalforsamlingen i februar 2010 og flere beboere har deltaget på ProjectZero's roadshows. Stor interesse og dialog med mulige leverandører. Beboerne afklarer individuelt det videre forløb med Arland som koordinator.
Styrke fællesskabet og beslutte fremtidig struktur	<p>Præcisere hvad vi skal være fælles om</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udarbejde og præsentere oplæg • Diskussion blandt laugets medlemmer • Konkludere og handleplaner <p>Østerholm er præget af</p>	Landsbylaug bestyrelsen (koordinerer) i samarbejde	3. juni 2010	

	<p>stort og positivt engagement med dybe fællesskaber i mange laugs-aktiviteter. Modsat har det de seneste år vist sig svært at skabe engagement om arbejdet i selve landsby-laugets bestyrelse. På årets generalforsamling blev det derfor besluttet at undersøge en alternativ struktur, hvorefter medlemmerne af Landsbylaugets bestyrelse udpeges af de enkelte laug. Her med sikres samtidig koordineringen af Østerholms samlede aktivitet.</p>	<p>med øvrige laug/aktivitetsudvalg</p>		
<p>Forbedre Busforbindelserne</p>	<p>I samarbejde med kommunen at tilpasse busforbindelserne, således at borgerne får et alternativ til bilerne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedsætte en arbejdsgruppe • Kortlægge transportbehov og alternativer • Diskutere virkemidler: bus, cykel, Segway,.. • Igangsætte løsninger • Påvirke SYD TRAFIK • Afslutte projektet med evaluering 	<p>Lillian Weiss</p>		
<p>Cykelsti Mellem Fynshav og Elstrup Samarbejde med kommunen</p>	<p>Nedsætte en arbejdsgruppe som undersøger alle muligheder, påvirke politikerne om sikkerhed, tryghed og CO2 neutral udvikling</p>	<p>Hans Erik Hansen (koordinator)</p>	<p>Forår 2010</p>	
	<p>Nye udviklingsforslag</p>			
<p>Skabe et CO2 neutralt Østerholm</p>	<p>At kortlægge udledning og undersøge virkemidlerne for et CO2-neutralt Østerholm</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kortlægge eksisterende varmekilder 	<p>Borgere i samarbejde med ProjectZero og skoler</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægge elforbrug, vand og kørsel • Udarbejde Carbon footprint for Østerholm • Undersøge alternativer og deres økonomi • Etablere arbejdsgrupper for virkemidler • Indhente tilbud i fællesskab • Igangsætte løsningsforslag • Afslutte projektet med evaluering 			
Bygge nye huse	<p>Undersøge mulighederne for at udstykke op til max 10 nye byggegrunde og dermed skabe udvikling og tilflytning til Østerholm</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dialog med planafdelingen om muligheder • Debat i Østerholm om interesse • Definere projekter og skabe ejerskab • Igangsætte projekterne • Afslutte projektet med evaluering 			
Etablere bredbåndsforbindelser	<p>Etablere bredbåndsforbindelser for at sikre den nødvendige infrastruktur for effektiv kommunikation og hjemmearbejdspladser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøge interesse hos byens borgere • Dialog med SYD ENERGI om løsninger og økonomi • Tilbud til byens borgere • Implementere løsningen • Afslutte projektet med evaluering 	Vakant		
Samarbejde med nabo landsbyer	<p>Østerholm's ca. 50 husstande er for få til at få kritisk masse og politisk handlekraft, derfor</p>	Bestyrelsen		

	<p>bør der samarbejdes med nabo-landsbyerne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøge forhåndsinteresse • Nedsætte arbejdsgruppe som udarbejder indstilling • Diskutere indstilling og beslutte handlinger • Implementere handlingerne • Afslutte projektet med evaluering <p>Relevante landsbyer omfatter: Helved-Frederiksgård, Holmskov, Nyled, Trympellyng</p>			
Skabe tryghed i daglig dagen	<p>Finde muligheder i at købe en hjertestater med de efterfølgende relevante kursus samt vedligeholdelse deraf.</p>	Arland Nissen		

Afslutning

Landsbylauget i Østerholm glæder sig til det fremtidige arbejde.

På vegne af lauget

Lillian Weis

Mads Bo Lindgaard

Kirsten Marcussen

Arland Nissen

Per-Bjørn Grove